

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Исматуллои Шерхон дар мавзуи «Такмили механизми хизматрасонии майшӣ ба аҳолӣ дар шароити рақамикунонии иқтисодиёт», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва майшӣ) пешниҳод гардидааст.

Дар шароити муосири рушди иқтисодиёти миллӣ ва афзоиши нақши рақамикунонӣ дар тамоми бахшҳои ҳоҷагидорӣ ва масъалаи такмили хизматрасониҳои майшӣ ба аҳолӣ яке аз самтҳои муҳимми сиёсати иҷтимоӣ ва иқтисодии давлат ба ҳисоб меравад. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи татбиқи “Консепсияи иқтисоди рақамӣ” аз соли 2019, №642 ва “Барномаи миёнамуҳлати рушди иқтисоди рақамӣ барои солҳои 2021-2025” аз соли 2021, №460 заминаи заруриро барои воридсозии технологияҳои рақамӣ ба низоми хизматрасонӣ фароҳам овардааст.

Муаллиф дар автореферати худ дуруст таъкид намудааст, ки рушди бозори хизматрасониҳои майшӣ бо истифодаи васеи технологияҳои иттилоотио коммуникатсионӣ на танҳо ба беҳтар гардидан сифати хизматрасонӣ, балки ба баланд бардоштани сатҳи рақобатпазирии иқтисоди миллӣ мусоидат менамояд. Дар ин замана, мавқеи бахши хизматрасониҳои майшӣ дар татбиқи ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 нақши муҳим дорад.

Мавқеи муҳими дигар ин аст, ки ҳамаи нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодгардида аз навоварӣ, таҳлили амиқ ва асоснокии илмӣ бархурдоранд. Муаллиф мавзуи таҳқиқотро амиқ дарк намуда, маҳорати баланди таҳқиқотиро нишон додааст.

Дар таҳқиқот диққати асосӣ ба масъалаҳои назариявию методологӣ, омӯзиши таҷрибаи ҳориҷӣ, таҳлили оморӣ ва коркарди амсилаи иқтисодӣ-математикӣ равона гардидааст. Муаллиф бо истифода аз маълумотҳои оморӣ барои солҳои 2019-2023 нишон додааст, ки ҳиссаи хизматрасониҳои майшӣ дар маҷмуи маҳсулоти дохилӣ аз 5,55% то 4,06% коҳиш ёфтааст, ки далели зарурати такмили механизми хизматрасонии майшӣ мебошад. Дар асоси таҳлили омилҳои дохиливу ҳориҷӣ, модели такмилёфтai танзими давлатии хизматрасониҳои майшӣ ва самтҳои афзалиятноки рушди инфрасоҳтори рақамӣ пешниҳод гардидаанд.

Таҳлили маҷмуии натиҷаҳо шаҳодат медиҳад, ки рисола дорои навовариҳои илмӣ мебошад, аз ҷумла коркарди модели иқтисодӣ-математикӣ барои муайян кардани вобастагии хизматрасониҳои майшӣ ва маҷмуи маҳсулоти дохилӣ; такмили механизми танзими давлатии хизматрасониҳои майшӣ бо назардошти нақши мақомоти маҳаллӣ; ворид намудани платформаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ барои ҳамгирии

истеҳсолқунандагон ва истеъмолқунандагон; пешниҳод намудани самтҳои такмили сиёсати давлатӣ дар соҳаи хизматрасониҳои майшӣ мутобиқ ба шароити рақамикунӣ.

Бо вуҷуди арзиши назариявию амалӣ ва аҳаммияти баланди илмии натиҷаҳои бадастомада, зарурати такмил додани баъзе паҳлӯҳои таҳқиқот эҳсос мегардад. Аз ҷумла:

-Арзёбии таъсири омилҳои иҷтимоӣ ва фарҳангӣ ба рушди хизматрасониҳои майшӣ бештар ба таври умумӣ ифода ёфтааст, ҳол он ки ин ҷанба метавонад ба таҳлили комплексии омилҳои дохилию берунӣ саҳми назаррас гузорад;

-Таҳлили муқоисавии таҷрибай байналмилалӣ бештар ба паҳлӯҳои иқтисодӣ равона гардидааст, дар ҳоле ки ворид кардани паҳлӯҳои институтионалӣ ва ҳуқуқӣ натиҷаҳоро боз ҳам мукаммалтар мегардонид.

Ин нуктаҳо моҳияти илмӣ ва арзиши амалии рисолаи диссертациониро коста намесозанд, балки ҳамчун самтҳои эҳтимолии ғанисозӣ ва такмили минбаъда арзёбӣ мешаванд.

Дар маҷмуъ, маводҳои илмии нашршуда ва автореферати пешниҳодгардида шаҳодат медиҳанд, ки мавзуи таҳқиқ хуб асоснок шуда, диссертасияро кори ба итномрасида шуморидан мумкин аст. Ҳамаи меъёрҳои лозима риоя гардида, рисола ба талаботи Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф Исматуллои Шерхон сазовори ба даст овардани дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва майшӣ) мебошад.

**Тақриздиҳанда: номзади илмҳои
иқтисодӣ, дотсент, декани факултети
менечмент ва маркетинги байналмилалии
Донишгоҳи технологий Тоҷикистон**

Сатторзода А.А.

Суроғ: 734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шахри Душанбе, кӯчаи Н. Қарбоев 63/3
Телефон: (+992 37) 2344987, +992918133131
E-mail: s_rasul3131@mail.ru

Имзои А.А. Сатторзодаро тасдиқ менамоям:

**Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ
ва назорати Донишгоҳи технологий
Тоҷикистон**

Абдуназаров А.Ч.

Суроғ: 734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шахри Душанбе, кӯчаи Н. Қарбоев 63/3
Сомонаи расмӣ: www.tut.tj
E-mail: rectorat-tut@mail.ru
Телефон: +992(37) 234-79-87, +992(37) 234-79-88
«_____» ____ соли 2025